

MALAYSIA

Warta Kerajaan

SERI PADUKA BAGINDA

DITERBITKAN DENGAN KUASA

HIS MAJESTY'S GOVERNMENT GAZETTE

PUBLISHED BY AUTHORITY

Jil. 47
No. 18

4hb September 2003

*TAMBAHAN No. 86
PERUNDANGAN (A)*

P.U. (A) 319.

AKTA KERAJAAN TEMPATAN 1976

**UNDANG-UNDANG KECIL PENGENDALI MAKANAN
(WILAYAH PERSEKUTUAN PUTRAJAYA) 2003**

SUSUNAN UNDANG-UNDANG KECIL

Undang-
undang
kecil

1. Nama, permulaan kuat kuasa dan pemakaian
2. Tafsiran
3. Bekalan air
4. Kebersihan tempat-tempat yang digunakan untuk penyediaan dan penjualan makanan
5. Makanan hendaklah disimpan jauh daripada habuk, dsb.
6. Penjualan makanan yang kotor dilarang
7. Kebersihan pengendali makanan
8. Orang yang dilarang mengendali makanan
9. Penggunaan sewajarnya kain bagi maksud membersihkan

Undang-
undang
kecil

10. Tempat-tempat yang dilarang bagi penjualan atau penyediaan makanan
11. Bekas simpanan yang dilarang
12. Pencemaran makanan
13. Penyediaan dan penjualan makanan di atas permukaan tanah
14. Perkakas
15. Pengendalian makanan
16. Pengangkutan makanan
17. Pemeriksaan perubatan
18. Penalti
19. Pemansuhan

AKTA KERAJAAN TEMPATAN 1976

UNDANG-UNDANG KECIL PENGENDALI MAKANAN
(WILAYAH PERSEKUTUAN PUTRAJAYA) 2003

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh seksyen 73 Akta Kerajaan Tempatan 1976 [*Akta 171*], sebagaimana yang diubah suai oleh Perintah Wilayah Persekutuan Putrajaya (Pengubahsuaian Akta Kerajaan Tempatan 1976) 2002 [*P.U. (A) 142/2002*], Perbadanan Putrajaya membuat dan menurut seksyen 103 Akta tersebut, Menteri mengesahkan, undang-undang kecil yang berikut:

Nama, permulaan kuat kuasa dan pemakaian

1. (1) Undang-undang kecil ini bolehlah dinamakan **Undang-Undang Kecil Pengendali Makanan (Wilayah Persekutuan Putrajaya) 2003**.

(2) Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa pada tarikh ia disiarkan dalam *Warta*.

(3) Undang-Undang Kecil ini hendaklah terpakai hanya bagi Wilayah Persekutuan Putrajaya.

Tafsiran

2. Dalam Undang-Undang Kecil ini, melainkan jika konteknya menghendaki makna yang lain—

“penjualan” atau “jual” termasuklah barter dan pertukaran, dan juga termasuk tawaran atau percubaan untuk menjual atau menyebabkan atau membenarkan untuk dijual, atau didedah bagi jualan, atau menerima atau menghantar atau penyerahan bagi jualan, atau membekal apa-apa makanan yang balasan akan diterima oleh pembekal bagi pembekalan sama ada secara khusus atau sebagai sebahagian dari perkhidmatan yang dikontrakkan, atau ada dalam miliknya untuk jualan, atau ada dalam miliknya apa-apa makanan yang diketahui bahawa makanan itu berkemungkinan akan dijual atau ditawarkan atau didedah untuk jualan, dan berkaitan hanya dengan jualan bagi pemakanan atau penggunaan manusia;

“makanan” termasuklah tiap-tiap benda yang dijadikan makanan atau minuman oleh manusia atau yang masuk ke dalam atau adalah digunakan di dalam persebatian atau persediaan apa-apa benda yang sedemikian dan termasuklah juga bahan pewarna dan perasa dan rempah-rempah perasa, tetapi tidak termasuk—

(a) benda atau bahan yang digunakan hanya sebagai dadah;

(b) binatang atau burung yang hidup; atau

(c) makanan ternakan atau barang makanan bagi binatang, burung atau ikan;

“penyediaan” termasuklah memasak, pemprosesan, pengolahan, pembungkusan, serahan, pengangkutan, simpanan dan menghidang makanan dan “menyediakan” hendaklah ditafsirkan sewajarnya; dan

“Perbadanan” ertinya Perbadanan Putrajaya yang ditubuhkan di bawah seksyen 3 Akta Perbadanan Putrajaya 1995 [*Akta 536*].

Bekalan air

3. (1) Tiada seorang pun yang terlibat dalam penjualan atau penyediaan bagi penjualan makanan boleh menggunakan bagi apa-apa maksud mengenai trednya—

(a) mana-mana air selain daripada air dari paip yang disambung kepada saluran utama daripada bekalan air awam; atau

(b) mana-mana air dari paip atau punca lain di dalam tandas persendirian atau awam atau kemudahan lain.

(2) Mana-mana orang yang melanggar undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Kebersihan tempat-tempat yang digunakan untuk penyediaan dan penjualan makanan

4. (1) Tiap-tiap orang yang terlibat dalam penjualan atau penyediaan bagi penjualan apa-apa makanan hendaklah pada setiap masa menyenggara tempat yang digunakan bagi penjualan atau penyediaan itu dalam keadaan yang bersih.

(2) Dia hendaklah juga menjaga kebersihan mana-mana lebu, lorong atau kawasan lapang yang hampir sekali di hadapannya, di belakangnya atau di tepi-tepi tempat yang digunakan bagi penjualan atau penyediaan itu dalam keadaan yang bersih dan bebas daripada pengumpulan bahan-bahan berbahaya atau mengganggu, atau sampah, kotoran atau lain-lain bahan atau benda yang dibuang olehnya.

(3) Mana-mana orang yang melanggar undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Makanan hendaklah disimpan jauh daripada habuk, dsb.

5. (1) Tiap-tiap orang yang terlibat dalam penjualan atau penyediaan bagi penjualan apa-apa makanan hendaklah pada setiap masa menyimpan makanan itu dan semua bekas, perkakas, kenderaan, barang-barang, alat, alat-alat tred, kerusi-meja, perabot, jentera dan peralatan lain yang digunakan bagi atau berhubung dengan makanan itu bersih dan bebas daripada kotoran dan habuk, bau busuk, bubuk dan lalat atau serangga lain.

(2) Mana-mana orang yang melanggar undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Penjualan makanan yang kotor dilarang

6. (1) Tiada seorang pun boleh menjual apa-apa benda makanan yang kotor atau mengandungi apa-apa jirim asing kepada jenis makanan itu.

(2) Tiada seorang boleh menjual atau membungkus untuk dijual apa-apa benda makanan dalam bungkusan yang kotor.

(3) Mana-mana orang yang melanggar undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Kebersihan pengendali makanan

7. (1) Tiap-tiap orang yang terlibat dalam penjualan atau penyediaan bagi penjualan makanan hendaklah menyenggara pakaiannya dan badannya dalam keadaan bersih dan hendaklah memakai apron dan penutup kepala yang bersih sebagaimana yang ditetapkan oleh Perbadanan semasa menjual dan menyediakan makanan.

(2) Tiap-tiap orang yang terlibat dalam penjualan atau penyediaan bagi penjualan makanan hendaklah, pada setiap kali sebelum memulakan penjualan atau penyediaan itu, atau selepas menggunakan mana-mana tandas, bilik air, atau kemudahan lain yang sama dan sebelum memulakan penjualan atau penyediaan itu membasuh tangannya dengan sebersih-bersihnya menggunakan sabun dan air bersih.

(3) Tiada seorang pun boleh meludah, membuang hingus daripada hidung, menghisap atau menggunakan tembakau atau bahan sedutan atau apa-apa persediaan lain atau mengunyah tembakau atau buah pinang semasa terlibat dalam penjualan atau penyediaan bagi penjualan apa-apa makanan.

(4) Tiada seorang pun yang mempunyai luka atau pecah kulit di tangan atau jari boleh terlibat dalam penjualan atau penyediaan bagi penjualan makanan melainkan luka atau pecah kulit itu dibalut rapi dengan balutan kalis air.

(5) Mana-mana orang yang melanggar mana-mana peruntukan undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Orang yang dilarang mengendali makanan

8. (1) Tiada seorang pun—

- (a) yang menghidap penyakit yang merebak;
- (b) yang membawa apa-apa penyakit berjangkit;
- (c) yang menghidap apa jua keadaan yang menyebabkan keluarnya nanah atau serum dari mana-mana bahagian badan atau penyakit kulit lain;
- (d) yang mempunyai sebab untuk mempercayai atau mengesyaki bahawa dia berkemungkinan menyebarkan organisme yang membiakkan penyakit;
- (e) yang ada membuat perhubungan dengan mana-mana orang yang menghidap penyakit yang merebak; atau
- (f) yang tidak mempunyai sijil perubatan yang sah yang dikeluarkan oleh seorang Pengamal Perubatan berdaftar,

boleh terlibat dalam penjualan atau penyediaan bagi penjualan apa-apa benda makanan atau apa-apa benda yang digunakan atau mungkin digunakan sebagai makanan atau apa-apa material yang digunakan atau mungkin digunakan sebagai pembalut atau bekas simpanan bagi makanan.

(2) Mana-mana orang yang melanggar mana-mana peruntukan undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Penggunaan sewajarnya kain bagi maksud membersihkan

9. (1) Tiada seorang pun boleh menggunakan bagi maksud mengelap atau membersihkan atau mengilat apa-apa makanan bagi jualan atau apa-apa bungkusan atau alat yang digunakan berhubung dengannya apa-apa kain buruk atau kain selain daripada penyapu habuk yang sesuai atau kain yang disimpan semata-mata bagi maksud itu, dan disenggarakan pada setiap masa dalam keadaan bersih.

(2) Mana-mana orang yang melanggar mana-mana peruntukan undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Tempat-tempat yang dilarang bagi penjualan atau penyediaan makanan

10. (1) Tiada seorang pun boleh menjual atau menyediakan bagi penjualan apa-apa benda makanan dalam mana-mana kandang, tempat kencing atau bilik air atau dalam mana-mana tempat yang pada bila-bila masa digunakan untuk tidur, atau yang bersambung terus dengan bilik tidur atau mana-mana kandang, tempat kencing atau bilik air atau di mana-mana tempat di mana apa-apa binatang atau burung dibiarkan berada.

(2) Tiada seorang pun boleh menjual atau menyediakan bagi penjualan apa-apa benda makanan di mana-mana tempat di mana apa-apa benda, binatang atau burung disimpan, atau apa-apa kerja sedang dijalankan yang benda makanan itu boleh tercemar atau kesegaran atau kebersihannya terjejas.

(3) Tiada seorang pun boleh meletak, menyimpan, membawa, menyebarkan atau mengguna atau menyebabkan diletak, disimpan, dibawa, disebar atau diguna di mana-mana tempat yang digunakan untuk penjualan atau penyediaan bagi penjualan apa-apa makanan, apa-apa racun atau apa-apa jirim yang merbahaya atau mengganggu atau apa-apa bahan lain yang mungkin mencemar kesegaran makanan itu tetapi tiada apa-apa dalamnya boleh menahan penggunaan yang betul semburan campuran yang mengandungi racun bagi maksud mengawal serangga-serangga atau serangga perosak lain.

(4) Mana-mana orang yang melanggar mana-mana peruntukan undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Bekas simpanan yang dilarang

11. (1) Tiada seorang pun boleh memasukkan, membawa atau menyimpan apa-apa benda makanan untuk jualan dalam mana-mana beg, karung atau bekas yang serupa yang mana pada mana-mana masa mengandungi, atau telah digunakan untuk mengisi apa-apa racun atau bahan yang merbahaya atau mana-mana bahan yang boleh menyebabkan makanan itu menjadi tidak baik atau tidak layak untuk dimakan oleh manusia.

(2) Tiada apa-apa meja, peti, bakul, alat atau bekas lain yang kotor boleh digunakan untuk mengisi atau menyedia apa-apa benda makanan bagi jualan.

(3) Mana-mana orang yang melanggar undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Pencemaran makanan

12. (1) Tiada seorang pun boleh meletakkan hingga tersentuh dengan apa-apa makanan bagi penjualan atau mana-mana bungkusan yang mengandungi makanan bagi penjualan apa-apa plastik, logam atau objek lain, atau benda atau barang lain untuk dijual atau diberi kepada pembeli ketika penjualan makanan kecuali objek, benda atau barang itu diliputi sepenuhnya dalam suatu balutan yang dibuat daripada bahan yang tidak mencemarkan makanan itu dan yang tidak mengandungi bahan-bahan yang mungkin diserap oleh, atau ada kemungkinan menyerap ke dalam makanan dan tiada seorang pun boleh meletakkan apa-apa benda atau barang dalam apa-apa makanan mengikut cara bagaimana ia dicampurkan atau disatukan dengan makanan itu.

(2) Tiap-tiap orang yang menjual apa-apa makanan yang biasa dimakan dalam keadaan ia dijual hendaklah menjaga makanan itu, sehingga ia diterima oleh seseorang pembeli, dengan menyimpan dalam bekas tertutup atau dengan cara lain yang berkesan.

(3) Tiada seorang pun boleh membawa untuk penjualan apa-apa benda makanan yang biasa dimakan dalam keadaan ia dijual, kecuali ia dibungkus atau diletak di dalam bekas atau bungkusan lain yang sengaja dibentuk bagi menghindar benda makanan itu daripada tercemar.

(4) Tiada seorang pun boleh membawa, meletak atau mendeposit atau membenarkan supaya dibawa, diletak atau didepositkan dalam mana-mana kenderaan yang digunakan bagi membawa apa-apa benda makanan yang biasa dimakan dalam keadaan yang sama ia dijual, mana-mana kotoran, benda yang berbau busuk atau bahan lain yang mencemar keadaan baik atau kebersihan benda makanan yang dibawa di dalamnya.

(5) Tiada seorang pun boleh mengguna, berkaitan dengan penjualan atau penyediaan bagi penjualan apa-apa benda makanan yang biasa dimakan dalam keadaan ia dijual, apa-apa kertas yang terdapat bahan tulisan atau cetakan di atasnya mengikut apa jua cara yang makanan itu boleh tersentuh dengan bahan tulisan atau cetakan itu.

(6) Tiada seorang pun boleh menjual apa-apa makanan yang biasa dimakan dalam keadaan ia dijual, yang telah jatuh diletak atau disimpan di atas mana-mana kaunter, bar atau lantai kecuali ia dijaga atau dibungkus supaya terhindar daripada kemungkinan tercemar.

(7) Mana-mana orang yang melanggar mana-mana peruntukan undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Penyediaan dan penjualan makanan di atas permukaan tanah

13. (1) Tiada seorang pun boleh menjual atau menyedia bagi jualan apa-apa makanan di mana-mana premis, jalan atau kawasan lapang yang tingginya kurang daripada 0.5 meter di atas permukaan tanah bagi premis, jalan atau kawasan lapang itu.

(2) Mana-mana orang yang menjual atau menyedia untuk jualan mana-mana makanan di mana-mana premis, jalan atau mana-mana kawasan lapang pada ketinggian kurang daripada 0.5 meter di atas permukaan tanah bagi premis, jalan atau kawasan lapang tersebut melakukan suatu kesalahan.

Perkakas

14. (1) Tiada seorang pun boleh mengguna untuk menghidang makanan bagi penjualan apa-apa perkakas untuk makan atau minum yang tidak dibersihkan selepas pemakaian yang terakhir yang mana perkakas itu telah digunakan, sama ada perkakas itu diberi kepada orang yang sama yang sebelum itu menggunakan perkakas itu.

(2) Tiada seorang pun boleh mengguna atau terdapat dalam milikannya untuk kegunaan bagi penjualan atau penyediaan bagi penjualan apa-apa makanan, apa-apa bekas minuman, pinggan, piring atau bekas simpanan lain yang sumbing, pecah atau retak.

(3) Mana-mana orang yang menggunakan untuk menghidang makanan bagi penjualan atau terdapat dalam milikannya untuk kegunaan penjualan atau penyediaan bagi penjualan apa-apa makanan, apa-apa bekas makanan atau minuman yang sumbing, pecah atau retak atau yang tidak dibersihkan melakukan suatu kesalahan.

Pengendalian makanan

15. (1) Tiap-tiap orang yang menjual atau menyedia untuk penjualan apa-apa makanan yang biasa dimakan dalam keadaan ia dijual tidak boleh semasa penjualan atau penyediaan itu—

(a) mengendali atau membenarkan pengendalian apa-apa makanan dengan jari-jarinya, tetapi hendaklah menggunakan penyeduk, sepit atau perkakas lain yang sesuai bagi tiap-tiap maksud itu:

Dengan syarat bahawa orang yang tertentu atau kelas orang yang tertentu boleh dikecualikan atas kelulusan bertulis oleh Perbadanan;

(b) menggunakan jari-jarinya ke mulut, mata, telinga, hidung atau kulit kepala semasa menjalankan pembungkusan atau penghidangan itu;

(c) menggunakan nafasnya untuk membuka mana-mana beg atau pembalut;

(d) menyapu tangannya ke atas bajunya atau dengan apa-apa cara selain dengan tuala atau kain yang bersih;

(e) meletak, sehingga menyentuh makanan bagi penjualan, apa-apa bahan, alat atau benda yang kotor atau mungkin mencemar makanan itu, atau yang telah disentuh dengan mulut; atau

(f) batuk atau bersin berhampiran mana-mana makanan.

(2) Penyeduk, sepit atau perkakas lain yang sesuai bagi mengendali apa-apa makanan yang biasa dimakan dalam keadaan ia dijual hendaklah dibersihkan selalu dan setiap masa bebas daripada pencemaran.

(3) Tiada seorang pun yang bekerja menjual atau menyediakan bagi penjualan apa-apa makanan boleh menyentuh dengan mulut apa-apa alatan yang digunakan untuk atau berkaitan dengan penjualan atau penyediaan itu.

(4) Tiada seorang pun yang bekerja menjual atau menyediakan bagi penjualan apa-apa makanan yang biasa dimakan dalam keadaan ia dijual boleh membawa apa-apa alat atau perkakas yang digunakan untuk atau berkaitan dengan penjualan atau penyediaan itu dengan cara yang boleh menjejaskan keadaan baik, kebersihan atau kebebasan makanan itu daripada pencemaran.

(5) Mana-mana orang yang melanggar mana-mana peruntukan undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Pengangkutan makanan

16. (1) Tiada seorang boleh mengguna mana-mana kenderaan, pengangkutan atau bekas yang tidak bersih bagi tujuan membawa atau menghantar apa-apa makanan untuk jualan.

(2) Tiada seorang pun boleh mengguna apa-apa kenderaan, pengangkutan atau bekas bagi membawa atau mengisi apa-apa binatang, burung atau benda atau bahan lain yang keadaan baik, kebersihan atau kebebasan dari pencemaran apa-apa makanan bagi penjualan yang dibawa atau diisi atau biasa dibawa atau diisi dalam kenderaan, pengangkutan atau bekas itu akan atau mungkin terjejas.

(3) Mana-mana orang yang menggunakan mana-mana kenderaan, pengangkutan atau bekas yang digunakan bagi tujuan membawa atau menghantar apa-apa makanan untuk jualan bertentangan dengan undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Pemeriksaan perubatan

17. (1) Walau apa pun yang terkandung dalam perenggan 8(f), mana-mana orang yang bekerja menjual atau menyediakan bagi penjualan apa-apa benda makanan boleh pada bila-bila masa dikehendaki oleh Perbadanan—

(a) menjalani pemeriksaan perubatan tentang kelayakannya untuk diambil bekerja; dan

(b) mendapatkan suntikan pelalian terhadap penyakit berjangkit.

(2) Pemeriksaan dan suntikan itu hendaklah dijalankan oleh pegawai perubatan atau kesihatan yang dilantik sama ada secara am atau khusus oleh Perbadanan.

(3) Jika mana-mana orang setelah diperiksa didapati oleh pegawai perubatan atau kesihatan menghidap penyakit merebak atau berjangkit atau apa-apa penyakit kulit yang merbahaya atau adalah, pada pendapat pegawai perubatan atau kesihatan, kemungkinan merupakan punca jangkitan, Perbadanan hendaklah dengan serta-merta menghilangkan kelayakan orang yang diperiksa itu daripada bertugas atau bekerja di mana-mana tempat yang digunakan bagi penjualan atau penyediaan untuk jualan apa-apa makanan, sehingga disahkan oleh pegawai perubatan atau kesihatan bahawa dia telah sembuh atau kemungkinan tidak lagi menjadi punca jangkitan.

(4) Mana-mana orang—

(a) yang enggan menjalani pemeriksaan perubatan apabila diminta melakukan; atau

(b) yang mana, setelah diperiksa dan hilang kelayakan,

meneruskan tugas di mana-mana tempat yang digunakan bagi menjual atau menyediakan untuk penjualan apa-apa benda makanan, melakukan suatu kesalahan di bawah undang-undang kecil ini.

(5) Pemunya, pemegang lesen, penduduk atau penjaga mana-mana tempat yang digunakan bagi penjualan atau penyediaan bagi penjualan apa-apa benda makanan, yang mana, setelah diberitahu secara bertulis oleh Perbadanan bahawa seseorang yang bertugas di tempat yang digunakan bagi penjualan atau penyediaan bagi penjualan makanan telah enggan menjalani pemeriksaan perubatan atau, setelah diperiksa, hilang kelayakan daripada bertugas, membenarkan orang itu meneruskan tugas di dalamnya atau membenarkan orang itu berada dalam kawasan itu adalah melakukan suatu kesalahan di bawah undang-undang kecil ini.

Penalti

18. Mana-mana orang yang melanggar undang-undang kecil 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, perenggan 13(2), 14(3), undang-undang kecil 15, perenggan 16(3), 17(4) dan 17(5) melakukan suatu kesalahan dan apabila disabitkan boleh didenda tidak melebihi dua ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh enam bulan atau kedua-duanya, dan dalam hal suatu kesalahan yang berterusan, boleh dikenakan denda tidak melebihi dua ratus ringgit bagi setiap hari kesalahan itu diteruskan selepas sabitan.

Pembatalan

19. Undang-Undang Kecil Pengendalian Makanan (Perbadanan Putrajaya) 1999 [Sel. P.U. 8/1999] dibatalkan.

Dibuat 18 Jun 2003

[PPj/Undang (A) 4-1; PN(PU²)328B/III]

TAN SRI DATO' SERI AZIZAN BIN ZAINUL ABIDIN
Presiden,
Perbadanan Putrajaya

Disahkan 10 Julai 2003

DR. MAHATHIR BIN MOHAMAD
Perdana Menteri

LOCAL GOVERNMENT ACT 1976

FOOD HANDLERS (FEDERAL TERRITORY OF PUTRAJAYA)
BY-LAWS 2003

ARRANGEMENT OF BY-LAWS

By-law

1. Citation, commencement and application
2. Interpretation
3. Water supply
4. Cleanliness of places used for the preparation and sale of food
5. Food to be kept away from dust, *etc.*
6. Selling of unclean food prohibited
7. Cleanliness of food handlers
8. Persons prohibited from handling food
9. Proper use of cloth for cleaning purposes
10. Places prohibited for preparation and sale of food
11. Prohibited containers
12. Contamination of food
13. Preparation and sale of food above ground level
14. Utensils
15. Handling of food
16. Carriage of food
17. Medical examination
18. Penalty
19. Repeal

LOCAL GOVERNMENT ACT 1976

FOOD HANDLERS (FEDERAL TERRITORY OF PUTRAJAYA) BY-LAWS 2003

IN exercise of the powers conferred by section 73 of the Local Government Act 1976 [*Act 71*], as modified by the Federal Territory of Putrajaya (Modification of Local Government Act 1976) Order 2002 [*P. U. (A) 142/2002*], the Perbadanan Putrajaya makes and pursuant to section 103 of the said Act, the Minister confirms the following by-laws:

Citation, commencement and application

1. (1) These by-laws may be cited as the **Food Handlers (Federal Territory of Putrajaya By-Laws 2003**.

(2) These By-Laws come into operation on the date of its publication in the *Gazette*.

(3) These By-Laws shall apply only to the Federal Territory of Putrajaya.

Interpretation

2. In these By-Laws, unless the context otherwise requires—

“sale” or “sell” includes barter and exchange, and also includes offering or attempting to sell or causing or allowing to be sold, or exposing for sale, or receiving or sending or delivering for sale, or supplying any food where consideration is to be received by the supplier for such supply either specifically or as part of a service contracted for, or having in possession for sale, or having in possession any food knowing that the same is likely to be sold or offered or exposed for sale, and refers only to sale for human consumption or use;

“food” includes every article which is used for food or drink by man or which enters into or is used in the composition or preparation of any such article and also includes colouring and flavouring matters and condiments, but does not include—

- (a) article or substance used only as drugs;
- (b) live animals or birds; or
- (c) fodder or feeding stuffs for animals, birds or fish;

“preparation” includes cooking, processing, treatment, packing, delivery, carriage, storage and serving of food and “prepare” shall be construed accordingly; and

“Perbadanan” means the Perbadanan Putrajaya established under section 3 of the Perbadanan Putrajaya Act 1995 [*Act 536*].

Water supply

3. (1) No person who is engaged in the sale or preparation for sale of food shall use for any purpose pertaining to his trade—

- (a) any water other than water from a tap connected to the water-main from the public water supply; or
- (b) any water from a tap or other source within a private or public lavatory or other convenience.

(2) Any person who contravenes this by-law commits an offence.

Cleanliness of places used for the preparation and sale of food

4. (1) Every person who is engaged in the sale or preparation for sale of any food shall at all times maintain the place used for such sale or preparation in a state of cleanliness.

(2) He shall also keep any avenue, passage or space immediately in front of, behind or by the sides of the place used for such sale or preparation in a state of cleanliness and free of any accumulation of noxious or offensive matter, or garbage, refuse or other matter or thing discarded by him.

(3) Any person who contravenes this by-law commits an offence.

Food to be kept away from dust, etc.

5. (1) Every person who is engaged in the sale or preparation for sale of any food shall keep at all times such food and all receptacles, implements, vehicles, articles, utensils, tools of trade, benches, fittings, machinery and other appliances used for or in connection with such food clean and free from dirt and dust, foul odours, vermin and flies or other insects.

(2) Any person who contravenes this by-law commits an offence.

Selling of unclean food prohibited

6. (1) No person shall sell any article of food which is not clean or which contains any matter foreign to the nature of such food.

(2) No person shall sell or pack for sale any articles of food in a package which is not clean.

(3) Any person who contravenes this by-law commits an offence.

Cleanliness of food handlers

7. (1) Every person who is engaged in the sale or preparation for sale of any food shall maintain his clothing and his body in a state of cleanliness and shall wear a clean apron and head gear as specified by the Perbadanan while selling and preparing the food.

(2) Every person who is engaged in the sale or preparation for sale of any food shall, upon every occasion before commencing such sale or preparation, or after visiting any urinal, water closet or other similar convenience and before resuming such sale or preparation wash his hands thoroughly with soap and clean water.

(3) No person shall spit, expel mucus from the nose, smoke or use tobacco or snuff or any other preparation or chew tobacco or betel nuts while engaged in the sale or preparation for sale of any food.

(4) No person having cuts or skin abrasions of the hands or fingers shall engage in the sale or preparation for sale of food unless such cuts or skin abrasions are properly dressed with water-proof dressings.

(5) Any person who contravenes any of the provisions of this by-law commits an offence.

Persons prohibited from handling food

8. (1) No person—

- (a) who is suffering from a communicable disease;
- (b) who is a carrier of any infectious disease;
- (c) who is suffering from any condition causing a discharge of pus or serum from any part of the body or other skin ailment;
- (d) who has reason to believe or suspect that he is likely to transmit disease-producing organisms;
- (e) who is in contact with any person suffering from communicable disease; or
- (f) who is not in possession of a valid medical certificate issued by a registered Medical Practitioner,

shall engage in the sale or preparation for sale of any article of food or of any article used or likely to be used as a food or of any material used or likely to be used as a wrapper or container for food.

(2) Any person who contravenes this by-law commits an offence.

Proper use of cloth for cleaning purposes

9. (1) No person shall use for the purpose of wiping or cleaning or polishing any food for sale or any packing or utensils used in connection therewith any rag or cloth other than a proper duster or cloth kept solely for the purpose, and which is maintained at all times in a clean condition.

(2) Any person who contravenes this by-law commits an offence.

Places prohibited for preparation and sale of food

10. (1) No person shall sell or prepare for sale any article of food in any stable, urinal or water closet or in any place where is at any time used for sleeping, or which is in direct communication with a sleeping apartment or with any stable, urinal, privy or water closet or in any place where any animal or bird is allowed to be.

(2) No person shall sell or prepare for sale any article of food in any place in which any thing, animal or bird is kept, or any work is carried on whereby such article of food is liable to be contaminated or its wholesomeness or cleanliness adversely affected.

(3) No person shall place, keep, carry, spread or use or suffer to be placed, kept, carried, spread or used in any place used for the sale or preparation for sale of any food, any poison or any noxious or offensive matter or any other material which might contaminate the wholesomeness of the food but nothing herein shall prevent proper use of spraying mixtures containing poisons for the purpose of controlling the attack of insects or other pests.

(4) Any person who contravenes any of the provision of this by-law commits an offence.

Prohibited containers

11. (1) No person shall enclose, carry or store any article of food for sale in any bag, sack or similar receptacle which has at any time contained, or has been used for the conveyance of any poison or harmful material or any material which may render such food unsound or unfit for human consumption.

(2) No unclean table, case, basket, utensils or other receptacle shall be used for containing or preparing any article of food for sale.

(3) Any person who contravenes this by-law commits an offence.

Contamination of food

12. (1) No person shall place in contact with any food for sale or in any package containing food for sale any plastic, metallic or other object, or other article or thing to be sold or given to the purchaser on the sale of the food unless such object, article or thing is completely wrapped in a wrapper made of material which will not contaminate the food and which contains no ingredients which might be absorbed by, or is likely to pass into the food and no person shall place any such article or thing in any food in such a manner as to be mixed in or enclosed by the food.

(2) Every person who sells any food which is ordinarily consumed in the state in which it is sold shall protect such food, until it is delivered to a purchaser, by storing in covered receptacles or by other effectual means.

(3) No person shall carry for sale any article of food which is ordinarily consumed in the state in which it is sold, unless it is so wrapped or contained in a receptacle or other packing so constructed as to prevent such article of food from being contaminated.

(4) No person shall carry, place or deposit or allow to be carried, placed or deposited in any vehicle used for the carriage of any article of food which is ordinarily consumed in the same state in which it is sold, any dirt, offensive matter or other material which contaminate the wholesomeness or cleanliness of article of food carried therein.

(5) No person shall use, in connection with the sale or preparation for sale of, any article of food which is ordinarily consumed in the state in which it is sold, any paper with writing or printed matter thereon in any manner whereby such food can come in contact with such writing or printed matter.

(6) No person shall sell any article of food which is ordinarily consumed in the state in which it is sold, which has been dropped, placed or stored on any counter, bar or floor unless it is protected or is so wrapped as to protect such article of food from likely contaminated.

(7) Any person who contravenes any of the provisions of this by-law commits an offence.

Preparation and sale of food above ground level

13. (1) No person shall sell or prepare for sale any food in any premises, street or other open space at a level lower than 0.5 meter above the ground level or such premises, street or other open space.

(2) Any person who sells or prepares for sale any food in any premises, street or other open space at a level lower than 0.5 meter above the ground level of such premises, street or other open space commits an offence.

Utensils

14. (1) No person shall use for the serving of food for sale any eating or drinking utensil which has not been cleaned after the last occasion on which such utensil was used, whether or not such utensil is given to the same person who had previously used the utensil.

(2) No person shall use or have in his possession for use for the sale or preparation for sale of any food, any drinking vessel, plate, saucer or other container which is chipped, broken or cracked.

(3) Any person who uses for the serving of food for sale or has in his possession for use for the sale or preparation for sale of any food any eating or drinking utensil which is chipped, broken or cracked or which has not been cleaned commits an offence.

Handling of food

15. (1) Every person who sells or prepare for sale any food which is ordinarily consumed in the state in which it is sold shall not during such sale or preparation—

- (a) handle or permit to be handled any such food with his fingers, but shall use scoop, tongs or other suitable implement for every such purpose:

Provided that certain person or class of persons may be exempted upon written approval of the Perbadanan.

- (b) apply his fingers to his mouth, eye, ear, nose or scalp during the performance of such packing or serving;
- (c) use his breath to open any bag or wrapper;
- (d) wipe his hands upon his clothing or by any means other than with a clean towel or cloth;
- (e) place, so that it can come into contact with food for sale, any substance, implements or article which is unclean or liable to contaminate such food, or which has been in contact with the mouth; or
- (f) cough or sneeze near any food.

(2) The scoop, tongs or other suitable implement used for the handling of any food which is ordinarily consumed in the state in which it is sold shall be regularly cleaned and free from contamination at all times.

(3) No person engaged in the sale or preparation for sale of any food shall apply to the mouth any appliance used for or in connection with such sale or preparation.

(4) No person engaged in the sale or preparation for sale of any food which is ordinarily consumed in the state in which it is sold, shall carry any appliance or utensil used for or in connection with such sale or preparation in such a manner as to endanger the wholesomeness, cleanliness or freedom from contamination of such food.

(5) Any person who contravenes any of the provisions of this by-law commits an offence.

Carriage of food

16. (1) No person shall use any vehicle, conveyance or receptacle which is not clean for the carriage of delivery of any food for sale.

(2) No person shall use any vehicle, conveyance or receptacle for the carriage or containing of any animal, bird or other material or substance whereby the wholesomeness, cleanliness or freedom from contamination of any food for sale carried or contained or usually carried or contained in such vehicle, conveyance or receptacle would or might be endangered.

(3) Any person who used any vehicle, conveyance or receptacle for the carriage or delivery of any food for sale in contravention of this by-law commits an offence.

Medical examination

17. (1) Notwithstanding paragraph 8(f) any person engaged in the sale or preparation for sale of any article of food may at any time be required by the Perbadanan—

- (a) to undergo a medical examination as to his or her fitness to be so engaged; and
- (b) to be inoculated against any infectious disease.

(2) Such examination and inoculation shall be carried out by a medical or health officer appointed either generally or specifically by the Perbadanan.

(3) If any person so examined is found by the medical or health officer to be suffering from a contagious or infectious disease or any disease of the skin which is offensive or is, in the opinion of the medical or health officer, likely to be a source of infection, the Perbadanan shall forthwith disqualify the person examined from working or engaging in any place used for the sale or preparation for sale of any food, until such time as it is certified by the medical or health officer that he has been cured or is no longer likely to be a source of infection.

(4) Any person—

- (a) who refuses to undergo a medical examination on being requested to do so; or
- (b) who, having been medically examined and is disqualified,

continues to work in any place used for sale or preparation for sale of any article of food, commits an offence under this by-law.

(5) The owner, licensee, occupier or keeper of any place used for the sale or preparation for sale of any article of food, who, having been notified in writing by the Perbadanan that a person working in such place used for the sale or preparation for sale of food has refused to undergo medical examination or, having been examined, has been disqualified from working, permits such person to continue to work therein or to remain within the area thereof commits an offence under this by-law.

Penalty

18. Any person who contravenes by-laws 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, paragraphs 13(2), 14(3), by-law 15, paragraphs 16(3), 17(4) and 17(5) shall be guilty of an offence and shall upon conviction be liable to a fine not exceeding two thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding six months or to both and in the case of a continuing offence to a fine not exceeding two hundred ringgit for each day during which such offence is continued after conviction.

Revocation

19. The Food Handlers (Perbadanan Putrajaya) By-Laws 1999 [*Sel. P.U. 8/99*] are revoked.

Made 18 June 2003
[PPj/Undang (A) 4-1; PN(PU²)328B/III]

TAN SRI DATO' SERI AZIZAN BIN ZAINUL ABIDIN
President,
Perbadanan Putrajaya

Confirmed 10 July 2003

DR. MAHATHIR BIN MOHAMAD
Prime Minister

